

1. čtení: Iz 58, 1-12

3. čtení (poslání): Ř 13,8-10

2. čtení (základ kázání): Mk 2, 18-22

*Učedníci Janovi a farizeové se postili. Přišli k němu a**ptali se: „Jak to, že se učedníci Janovi a učedníci farizeů postí, ale tvoji učedníci se nepostí?“ Ježíš jim řekl: „Mohou se hosté na svatbě postit, když je ženich s nimi? Pokud mají ženicha mezi sebou, nemohou se postit. Přijdou však dny, kdy od nich bude ženich vzat, potom, v ten den, se budou postit.**Nikdo nepřishívá záplatu z neseprané látky na starý šat, jinak se přišitý kus vytrhne, nové od starého, a díra bude ještě větší. A nikdo nedává mladé víno do starých měchů, jinak víno roztrhne měchy, a víno i měchy přijdou nazmar. Nové víno do nových měchů!“*

Už na začátku svého působení se Ježíš dostal do toho starého sporu o to, jaká pravidla platí a jakým způsobem. Co je pro člena společenství závazné. Učedníci Janovi a farizeové se postili. Ježíšovi učedníci ne. Něco dělali jinak, byli tedy jiní. To býval vždy důvod ke sporu, odsouzení, často i k pronásledování. Zatím se ale jen ptají: jak to?

Půst byl původně projevem pokání – lítosti nad spáchaným zlem, ale také doprovázel přípravu na něco důležitého – Mojžíš se postil před přijetím Desatera na hoře Sinaj. Půst byl projevem vnitřního pohnutí, průvodcem modlitby. Stále víc se ale stával pravidelným projevem zbožnosti. Například farizeové se postili dvakrát týdně. Tak se půst stal pravidlem, úkonem, který bylo možné očekávat od jiných a pak dokonce i vyžadovat. Co bylo původně zpravidla dobrovolným projevem zbožnosti, bylo později předepsáno a skutečnou zbožnost začínalo spíše nahrazovat, někdy i dost okázale.

A jak vlastně vypadá takový půst? Obvykle je odepřením si potravy. Někdo si odpírá třeba maso a různé lahůdky, jiný jde ještě dál a jí jen chleba a zapíjí ho vodou a nebo dokonce nejí po stanovenou dobu vůbec nic. Ale prorok Izajáš vnímal půst, jaký si přeje Hospodin, úplně jinak. Rozevřít okovy svévole, rozvázat jha, dát ujařmeným volnost, každé jho rozbít. Odstranit ze svého středu hrozící prst a ničemná slova, být štedrý k potřebnému. Tady sotva pomůže soubor předpisů, vždyť ani nemůže obsáhnout všechno a nevidí konkrétní okolnosti. Řešením je láska – kdo miluje, hledá to, co je dobré.

Kdo žije v přísné sebekázni, odpírá si jídlo a všelijaké radosti života, dělá to pro sebe. Sotva z toho může mít užitek také někdo jiný. Ale půst podle Izajáše je užitečný druhým. Je to půst od sebe sama, od svých sobeckých zájmů, půst hledící k druhému člověku a k jeho zájmu. A k tomu vede evangelium, ta dobrá zpráva, kterou přinesl Pán Ježíš lidem od Otce v nebesích.

Ježíšovi učedníci se nepostili. Totiž, nevyhýbali se pokrmům a radosti. Proč by měli přerušit svatební veselí, když je ženich s nimi? To se neslušelo a nemělo – půst neměl být plněn v sobotu a o svátcích. A teď navštívil Pán dceru síónskou jako svou vyvolenou, jako ženich nevěstu. Bůh sám přišel za svým lidem, aby jim zvěstoval vysvobození ode všeho zlého. Dokud je Ježíš – Syn Boží mezi nimi, není důvod k zármutku a postu. Pán Ježíš v Duchu svatém navštěvuje stále své vyvolené, všechnen svůj lid na celé zemi. My také máme proč se radovat.

Někteří se postí, protože je to předepsáno. Říkají, že je správné dodržovat předpisy a kdo to nedělá, je neukázněný a podezřelý. To je cesta tehdejších farizeů a také mnoha pozdějších i dnešních zákoníků.

Jiní podstupují půst, protože touží po Boží blízkosti a věří, že jí mohou dosáhnout potlačováním žádostí a přísným odříkáním. Je to omyl, Duch vane jak chce, jeho cestu nelze předvídat a tím méně ji vyvolávat a určovat svým jednáním.

Ale my smíme žít radostně ve svobodě, ve svobodě lásky, protože nám ji Ježíš přinesl. To neznamená nějakou bezuzdnost a svévoli – taková svoboda není. Svoboda evangelia je provázena láskou, ohledem na druhé bez malicherných sporů a výčitek. Odpuštěním a přijetím druhého. A kdo miluje Kristovou láskou, může pak už dělat cokoli a nebude to chyba. Má zákon zapsaný v srdci a ne na kameni nebo na papíře, není mu předepsán, ale dán Duchem.

To je něco tak nového, že se to nevejde do starých zvyklostí stejně jako mladé víno do starých měchů. Totiž: nový obsah se nevejde do zvyku a předpisu, z něhož se vytratil život, je bez duchovní jiskry. Ale třeba tam, kde třeba i zdánlivě stará tradice žije a je otevřená radosti z Ducha svatého, tak ta není vůbec stará, ale stále nová a připravená pro nové víno. Novost se nepozná podle letopočtu, ale měří se Kristovou láskou. Kdo miluje, unese radost i svobodu evangelia bez ohledu na věk svůj nebo svého způsobu zbožnosti.

Zvěst evangelia není vylepšením a doplněním ani těch nejlepších obyčejů a struktur, ale životodárnou mízou každému společenství, které se evangeliu otvírá. Pak se nemusíme podrobovat liteře zákona, ale radovat se v Boží lásce z vítězství Kristova evangelia a vedení Duchem svatým. Radujme se i teď v časech omezení náš půst ať je pomocí bližním z lásky.

Pane, prosíme o potěšení v každém smutku a o radost a svobodu z tvého evangelia. Dej nám lásku, abychom chápali co je pravý půst.

Amen